

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala gospod podpredsednik. Spoštovani zbor!

V Združeni levici imamo nekoliko mešano stališče do uvedbe tega davka. Najprej bom povedal katere stvari pozdravljamo. Pozdravljamo prvič to, da je vlada odkrila, da se da proračun uravnjavati tudi na prihodkovni strani, ne samo na odhodkovni. To pomeni, da se ga da uravnjavati tudi s tem, da se pač uvajajo nekoliko višji davki, predvsem pač za najbogatejše oziroma v tem primeru gre za obdavčitev finančnega sektorja, namesto da se na drugi strani enostavno pač skuša uravnalovko doseči na način reza javnega sektorja najšibkejših, socialnih transferjev in tako naprej. V tem smislu pač ta davek pozdravljamo in upamo, da bo vlada take zadeve v prihodnosti še okrepila. Poleg tega pozdravljamo tudi to, da vlada ne podlega temu strahu pred davki, ki ga širi predvsem krog okrog Gospodarske zbornice in tukaj bi jo v bistvu tudi pozval k bolj ambicioznim politikam na tem področju, ker recimo kot kaže zadnja študija Banke Slovenije, imajo zvišanja javne porabe veliko večje pozitivne učinke na gospodarsko rast, kot imajo zvišanja davkov negativnih na isto zadevo. Recimo če država zviša javno porabo za 1%, se v povprečju v Sloveniji BDP v tem trenutku bi se dvignil za 1,6%. Na drugi strani, če bi zvišala davke za 1%, bi BDP upadel za 0,4%, torej so učinki recimo pač politike, če bi država dvignila davke za 1% in zato da bi zvišala javno porabo za 1%, bi bili učinki tega izjemno pozitivni oziroma bi bili pozitivni učinki nekajkrat višji od negativnih.

Kaj nas moti pri tem davku? Moti nas v bistvu to, da gre zgolj za nadomestek davka na bilančno vsoto, kot je zapisano v obrazložitvi. In v tem smislu nas moti razumevanje davkov kot da so davku tukaj samo zato, da krpamo proračunske luknje in v bistvu v Združeni levici želimo opozoriti, da so davki tukaj tudi zato, ker imajo določene vsebinske implikacije. Recimo, davek na bilančno vsoto bank vidimo v Združeni levici kot izjemno pozitiven, ker pomeni to, da so banke s tem davkom stimulirane, da čim manj kapitala držijo zase in da čim bolj kreditirajo gospodarstvo. Ker več kot kapitala držijo zase, večji davek bodo plačale. Zato na tem mestu vlado pozivamo, da v prihodnje razmisli o še bolj ambiciozni ponovni uvedbi tega davka, kot smo ga poznali v preteklosti. Poleg tega tukaj opozarjamo, da se bodo lahko zaradi uvedbe tega davka nekoliko dvignile cene finančnih storitev, kar bo lahko imelo regresivne učinke. Kaj to pomeni? Da bodo manj premožni bolj prizadeti, tukaj pozivamo k previdnosti. Obenem bi pa odprli tukaj še vprašanje, glede na to, da gre za obdavčitev finančnega sektorja bi odprli vprašanje Tobinovega davka na evropski ravni. Tu, kot vemo, vsakodnevno poslušamo v medijih, da se soočamo z grožnjami teh in onih finančnih trgov. Hkrati pa te isti finančni trgi še vedno obstajajo izjemno deregulirani na evropski ravni, kljub temu, da v številnih državah članicah obstaja politična volja, da bi se špekulacije zamejilo oziroma se jih vsaj otežilo z uvedbo tako imenovanega Tobinovega davka, torej davka na finančne transakcije. Ampak je Slovenija s svojo podporo tem državam članicam, ki imajo to pobudo umaknila in njeno stališče je še vedno izjemno nenačelno in ekstremno pragmatično v smislu treba se je prilagoditi situaciji. Zato, če potegnem črto, ta davek, uvedbo tega davka bomo v Združeni levici podprli, hkrati pa Vlado pozivamo, prvič, k razmisleku o ponovni uvedbi davka na bilančno vsoto bank in, drugič, da nemudoma spremeni stališče do uvedbe Tobinovega davka na evropski ravni. Hvala lepa.